

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Corpul voluntar european de ajutor umanitar: crearea condițiilor necesare și stimularea implicării cetățenilor din toate statele membre ale Uniunii (aviz exploratoriu, la solicitarea președinției lituaniene)

(2014/C 67/03)

Raportor: **dl Giuseppe IULIANO**

La 15 aprilie 2013, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Președinția lituaniană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Corpul voluntar european de ajutor umanitar: crearea condițiilor necesare și stimularea implicării cetățenilor din toate statele membre ale Uniunii

(aviz exploratoriu, la solicitarea Președinției lituaniene).

Secțiunea pentru relații externe, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 25 septembrie 2013.

În cea de-a 493-a sesiune plenară, care a avut loc la 16 și 17 octombrie 2013 (ședința din 16 octombrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 110 voturi pentru, și 2 abțineri.

Introducere

Încă de la înființare, Comitetul Economic și Social European a acordat o atenție specială voluntariatului, dat fiind că acesta reprezintă expresia concretă a mobilizării cetățenilor în favoarea solidarității, coeziunii sociale și a îmbunătățirii societăților în care își desfășoară activitatea. Voluntariatul este, după cum s-a spus, „dovada unui preaplin de bunăvoință din partea unei societăți”, precum și o reflectare concretă a valorilor pe care se întemeiază Uniunea Europeană.

CESE a abordat în diverse avize chestiuni legate de voluntariat, atât pe plan național, cât și în cadrul acțiunilor transfrontaliere de la nivelul UE, fiind, de fapt prima instituție europeană care a propus instituirea unui An european al voluntariatului. De asemenea, CESE a elaborat avize privind rolul societății civile în contextul acțiunii externe a UE și al cooperării pentru dezvoltare.

Prin urmare, includerea în Tratatul de la Lisabona, la articolul 214 alineatul (5), a unei mențiuni specifice privind înființarea unui Corp voluntar european de ajutor umanitar (European Voluntary Humanitarian Aid Corps – EVHAC), denumit ulterior inițiativa „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” (EU Aid Volunteers), precum și demararea procedurii vizând adoptarea în viitorul apropiat a unui regulament de punere în aplicare a acestei inițiative reclamă din partea CESE o luare de poziție care să permită includerea în regulamentul respectiv și în punerea în aplicare ulterioară a punctelor de vedere ale societății civile.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE întâmpină cu satisfacție crearea unui Corp voluntar european de ajutor umanitar (EVHAC) sau *EU Aid Volunteers*, care poate servi la promovarea participării cetățenilor europeni la acțiunile de ajutor umanitar, în special prin intermediul organizațiilor societății civile, precum și al organizațiilor guvernamentale de profil.

1.2 EVHAC trebuie să fie un instrument care să înlesnească implicarea statelor membre cu o tradiție mai redusă în asumarea unor sarcini de tip umanitar. În acest scop, CESE propune să fie luată în considerare inițierea unor acțiuni specifice, care să vizeze atât o mai amplă participare a voluntarilor din țările respective, cât și promovarea organizațiilor sociale și umanitare ale acestora.

1.3 Pentru a încuraja sprijinirea de către cetățeni a acțiunii umanitare și recunoașterea rolului voluntariatului, CESE recomandă să se aibă în vedere și acțiuni de popularizare și de sensibilizare a publicului larg pe aceste teme.

1.4 CESE împărtășește și, în același timp, își asumă afirmațiile din Consensul european privind ajutorul umanitar referitoare la obiectivele și mijloacele acțiunii umanitare și dorește să își exprime convingerea că ajutorul umanitar presupune protejarea victimelor crizelor umanitare, menținerii demnității și respectarea drepturilor acestora.

1.5 CESE subliniază semnificația amplă a noțiunii de „umanitar”, dincolo de simpla acordare de asistență, și amintește imperativul respectării principiilor umanitare privind umanitatea, imparțialitatea, neutralitatea și independența, precum și normele juridice care fac din acțiunea umanitară un demers fundamental.

1.6 CESE dorește să scoată în evidență caracterul specific al acțiunii de voluntariat și riscurile de confuzie cu alt tip de acțiuni, de natură profesională. În perioade de criză economică, precum cea actuală, acest aspect este deosebit de relevant, atât pe plan intern, cât și în contextul acțiunii externe a UE.

1.7 CESE relevă faptul că existența diverselor legislații în materie de voluntariat din diferitele state membre poate avea o influență negativă asupra inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”.

1.8 Încadrarea voluntarilor trebuie să aibă loc întotdeauna pe bază de necesități și după analiza și evaluarea situației și a necesităților populațiilor afectate de dezastre sau de crize complexe.

1.9 Propunerea de regulament⁽¹⁾ subliniază necesitatea stabilirii unor standarde pentru toate etapele procesului de participare a voluntarilor. CESE împărtășește această preocupare și sugerează ca aceste standarde să se întemeieze pe bunele practici din sectorul umanitar și pe inițiativele de calitate deja existente.

1.10 Organizațiile sociale sunt cele care întreprind acțiuni de voluntariat și, în mai mică măsură, instituțiile publice cu caracter civil. Calitatea instituțiilor este deosebit de importantă pentru succesul acestor activități. CESE recunoaște necesitatea de a ne îndrepta către mecanisme de certificare a organizațiilor bazate pe experiență și pe *acquis-ul* din sectorul umanitar. De asemenea, criteriile de certificare trebuie să fie aplicabile – chiar dacă trebuie adaptate – la organizațiile de primire din țările afectate.

1.11 CESE își exprimă convingerea că mecanismul de certificare trebuie să se întemeieze pe toate aceste experiențe și că implementarea sa trebuie să înglobeze criteriile majore de transparență, liberă concurență și egalitate de șanse, precum și criteriul responsabilității. Inițiativa trebuie să permită participarea ONG-urilor din țările cu o tradiție mai redusă în acest domeniu.

1.12 CESE își exprimă convingerea că, pe lângă formarea tehnico-profesională, care este, de bună seamă, importantă, trebuie să fie incluse și să aibă o pondere mai mare formarea privind valorile, respectul față de populațiile afectate, dimensiunea interculturală, respectul și aspectele psihosociale ale ajutorului și, în cele din urmă, multe alte dimensiuni ale misiunii umanitare, dincolo de dimensiunea tehnică.

1.13 În ceea ce privește participarea întreprinderilor cu experiență în domeniul voluntariatului corporatist sau de alt tip, CESE consideră că aceasta este o temă care trebuie studiată în profunzime, însă, în același timp, trebuie pus în valoare și rolul întreprinderilor mici și mijlocii.

2. Aspecte generale

2.1 Deși voluntariatul și acțiunea voluntară fac parte din *acquis-ul* comunitar iar instituțiile europene au lansat timp de

mai multe decenii diverse proiecte și programe în acest sens, Tratatul de la Lisabona cuprinde o singură referire expresă la voluntariat, la articolul 214 alineatul (5) din capitolul dedicat ajutorului umanitar. Se propune aici crearea unui Corp voluntar european de ajutor umanitar (EVHAC), pentru a promova participarea tinerilor europeni la acțiunile de ajutor umanitar.

2.2 Deși menționarea acestei participări a constituit o surpriză, din mai multe motive – era unica referire la voluntariat din tratat; în cadrul cooperării, domeniul umanitar este poate unul dintre cele mai profesionalizate; nu se făcea referire la voluntariat în contextul altor sectoare, în care exista totuși o experiență europeană, precum cel al tineretului, cel social etc. –, fapt este că, după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, instituțiile europene au trecut la punerea în aplicare a acestor inițiative. Astfel, Comisia a demarat diverse studii privind fezabilitatea și posibilul impact al inițiativei și s-au lansat diferite proiecte-pilot ale căror învățăminte să servească la punerea în aplicare a inițiativei⁽²⁾. Printre modificările intervenite se numără și trecerea la denumirea inițiativa „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”, precum și progresele înregistrate în dezbaterile unui regulament care să structureze punerea în aplicare a inițiativei.

2.3 CESE dorește să amintească faptul că voluntariatul a făcut parte dintotdeauna din activitatea multor organizații sociale europene și, ca atare, în cadrul lucrărilor CESE, s-a acordat o atenție susținută sprijinirii sale, promovării etc.

2.4 În același timp, prin intermediul diverselor sale avize, CESE a luat în permanență poziție cu privire la aspectele ale cooperării pentru dezvoltare și la acțiunea externă a Uniunii, punând un accent special pe aspectele aferente mandatului său: rolul societății civile, drepturile lucrătorilor și drepturile sociale, printre altele.

2.5 Ajutorul umanitar este una dintre componentele acțiunii externe a Uniunii și, totodată, un domeniu în care ies mai mult în evidență participarea și rolul de protagonist al societății civile europene. Peste 47 % din ajutorul umanitar al Comisiei Europene este acordat prin intermediul ONG-urilor⁽³⁾, o situație similară regăsindu-se și în majoritatea statelor membre. În plus, aceasta este una dintre politicile europene care se bucură în cea mai mare măsură de sprijin din partea cetățenilor europeni, fapt reflectat de sondajele Eurobarometru⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Corpului voluntar european de ajutor umanitar *EU Aid Volunteers* (COM(2012) 514 final).

⁽²⁾ DG ECHO a comandat trei studii prospective pe această temă, în 2006, 2010 și 2012: „Review concerning the establishment of a European Voluntary Humanitarian Aid Corps”, 2006; „Review concerning the establishment of a European Voluntary Humanitarian Aid Corps - Final report”, 2010, și „Impact Assessment on the establishment of a European Voluntary Humanitarian Aid Corps”, 2012, care au ajuns la diferite concluzii.

⁽³⁾ Date din Memoria ECHO din anul 2012 http://ec.europa.eu/echo/files/funding/figures/budget_implementation/AnnexV.pdf.

⁽⁴⁾ Eurobarometrul din martie 2012 referitor la această temă, relevă că 88 % dintre cetățenii europeni sunt de acord ca Uniunea să aloce resurse în acest scop: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_383-384_fact_es_es.pdf

2.6 Din 1996, odată cu aprobarea Regulamentului (CE) 1275/1996, Comisia Europeană dispune de o bază solidă pentru activitățile sale umanitare, care a fost completată de adoptarea Consensului european privind ajutorul umanitar, încheiat în 2007 de cele trei instituții (Consiliul, Comisia și Parlamentul) și care cuprinde cadrul general al politicii în materie de ajutor umanitar. Textul acestuia stabilește viziunea comună, obiectivele politice și principiile ajutorului umanitar al UE, prezentând o viziune a UE care răspunde la unison și cu eficiență sporită la nevoile umanitare. Totodată, el definește rolul statelor membre și al instituțiilor comune. În sfârșit, articolul 214 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) stabilește statutul de politică independentă al ajutorului umanitar.

2.7 CESE împărtășește și, în același timp, își asumă afirmațiile din Consensul european privind ajutorul umanitar, potrivit căruia „obiectivul ajutorului umanitar al UE este acela de a oferi un răspuns urgent, bazat pe necesități, destinat protejării vieții, prevenirii și alinării suferinței umane și menținerii demnității umane oriunde este nevoie, atunci când guvernele și actorii locali sunt depășiți de situație, se află în imposibilitatea de a acționa sau nu doresc să acționeze. Ajutorul umanitar al UE cuprinde acțiuni de asistență, ajutor și asigurare a protecției populației în scopul de a salva și proteja vieți omenești în timpul crizelor umanitare sau ulterior acestora, precum și desfășurarea unor acțiuni care facilitează sau permit un acces liber la persoanele aflate la nevoie și punerea la dispoziție în mod liber a acestei asistențe. Asistența umanitară a UE este oferită ca răspuns la crize provocate de om (inclusiv urgențe complexe) și la dezastre naturale, după cum este necesar”⁽⁵⁾. CESE apreciază în mod deosebit referirile la protecția victimelor și la menținerea demnității umane, depășindu-se astfel înțelegerea ajutorului ca simplă asistență.

2.8 Prin urmare, CESE subliniază că, dincolo de definițiile din dreptul internațional în materie umanitară aplicabile drepturilor victimelor sau de propriile instrumente juridice europene citate mai sus, pentru unele organizații umanitare recunoscute, precum Medici fără Frontiere, „acțiunea umanitară este un gest al societății civile pentru societatea civilă, al oamenilor pentru oameni, care caută să salveze viața și să aline suferințele. Spre deosebire de alte tipuri de ajutor, ea nu aspiră la transformarea societății, ci la depășirea unei perioade critice. Ea presupune asumarea unui angajament față de persoane, nu față de state”. Rolul care revine societății civile în domeniul umanitar este unul fundamental.

2.9 CESE semnaleză faptul că noțiunea de ajutor umanitar, care a evoluat pe parcursul ultimelor decenii, cuprinde aspecte referitoare la prevenție și la reducerea riscului, la asistență, la protecție și la reconstrucție în urma dezastrelor sau a conflictelor. Prin Consensul european privind ajutorul umanitar, Uniunea Europeană s-a situat pe o poziție fruntașă în acest domeniu. În același timp, ajutorul umanitar nu se axează numai pe satisfacerea necesităților, ci comportă și aspecte

legate de așa-numita „abordare pe bază de drepturi”, precum și de încercarea de a recupera demnitatea persoanei. CESE poate contribui cu elemente proprii la această concepție a abordărilor bazate pe drepturile omului.

2.10 De asemenea, CESE dorește să releve faptul că Consensul european privind ajutorul umanitar sau inițiativa „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” pot contribui la implicare în aceste chestiuni a anumitor state membre care, fără să aibă o tradiție îndelungată, dispun de un potențial semnificativ pentru a contribui cu viziuni noi, cu dinamism și cu voluntari. Aceasta trebuie să fie una dintre posibilele direcții de acțiune ale inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”: promovarea acțiunilor de voluntariat în domeniul umanitar ale cetățenilor de pe tot cuprinsul Uniunii Europene.

2.11 Prin urmare, CESE salută inițiativa „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” și dorește ca punctele sale de vedere să fie luate în considerare în procesul de elaborare a regulamentului privind această inițiativă, abordând în primul rând acele aspecte care sunt indisolubil legate de misiunea și experiența sa ca organism european de consultare a societății civile.

3. Voluntariatul în contextul ajutorului european

3.1 CESE este de acord cu definițiile voluntariatului formulate în propunerea de regulament, care se regăsesc și în alte avize. CESE dorește să scoată în evidență caracterul specific al acțiunii de voluntariat și riscurile de confuzie cu alt tip de acțiuni, de natură profesională. În perioade de criză economică, precum cea actuală, acest aspect este deosebit de relevant, atât pe plan intern, cât și în contextul acțiunii externe a UE. De aceea, CESE propune, în anumite cazuri, evaluarea posibilului impact economic al voluntariatului european în țările de destinație.

3.2 CESE ține să amintească tema nevoii de coerență a legislațiilor privind voluntariatul în Uniunea Europeană și, mai presus de toate, privind acțiunile voluntarilor la nivel internațional. CESE relevă faptul că existența diverselor cadre juridice în materie de voluntariat din diferitele state membre poate avea o influență negativă asupra inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”⁽⁶⁾.

3.3 În același timp, CESE este convins de faptul că o astfel de inițiativă trebuie să servească la o implicare sporită a statelor membre cu o tradiție mai redusă în chestiuni privind voluntariatul și ajutorul umanitar. Va trebui ca inițiativa să se ocupe de înlesnirea participării organizațiilor din aceste țări și de promovarea participării voluntarilor, femei și bărbați, din întreaga Uniune, pe baza principiilor egalității de șanse. CESE propune să se treacă la acțiuni specifice de promovare a participării atât a organizațiilor, cât și a voluntarilor din acele state membre care, până în prezent, au participat în mai mică măsură la activități umanitare.

⁽⁵⁾ Articolul 8 din Consens. JO C 25, 30.1.2008, p. 1-12. Consensul se referă, de asemenea, la inițiative precum proiectul Sphère, care stabilesc drepturile celor afectați de crize umanitare și ridică problema protejării lor. „Carta umanitară” Sphère și Standardele minime.

⁽⁶⁾ Avizul CESE privind „Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind politicile UE și voluntariatul: recunoașterea și promovarea activităților de voluntariat transfrontaliere în UE”. COM(2011) 568 final, JO C 181, 21.6.2012, pp. 150-153.

3.4 Deși inițial propunerea din TFUE se rezuma la chestiunile de ajutor umanitar, o mare parte din proiectele-pilot finanțate și majoritatea sarcinilor încredințate voluntarilor de referă mai curând la chestiuni privind cooperarea pentru dezvoltare, reducerea riscurilor de dezastre, reabilitarea și reconstrucția, atenuarea consecințelor, capacitatea de rezistență la situații de urgență etc. CESE consideră că această adaptare este logică și propune să se analizeze modul în care poate evolua în viitor activitatea de voluntariat în cadrul cooperării pentru dezvoltare europene.

3.5 Activitățile de voluntariat în contextul ajutorului umanitar european și, în general, al acțiunilor de cooperare pentru dezvoltare, trebuie să fie coerente cu celelalte acțiuni ale instituțiilor europene, să le completeze și să se integreze în acestea. CESE consideră că voluntariatul poate fi util în alte domenii ale cooperării internaționale pentru dezvoltare, însă această participare trebuie abordată cu respectarea criteriilor legate de prudență, de „a nu provoca neajunsuri” (*do no harm*) sau de precauție, limitând situațiile în care sunt mobilizați voluntari.

3.6 Ca atare, CESE este de acord cu faptul că Parlamentul European a limitat posibila participare a voluntarilor în situații de conflict, de amenințare la adresa siguranței sau de urgență complexă. Siguranța beneficiarilor, a voluntarilor și a personalului în general trebuie să primeze, mai ales acolo unde se desfășoară misiuni umanitare.

3.7 În acest sens, CESE propune să se facă progrese în direcția definirii celor mai potrivite tipuri de proiecte pentru implicarea voluntarilor sau, cel puțin, să se stabilească mai riguros tipurile de acțiuni la care nu ar trebui să participe voluntarii, conform inițiativei supuse examinării. Acțiunea umanitară este deosebit de amplă și diversă, motiv pentru care trebuie căutate în cadrul său acele contexte în care munca voluntară este cea mai adecvată.

3.8 De asemenea, CESE salută faptul că s-a trecut de la abordarea din tratat privind voluntariatul în rândul tinerilor la o abordare mai realistă, a diverselor tipuri de voluntariat, a competențelor necesare, a valorilor care fac diferența etc. CESE consideră că trebuie depuse eforturi pentru a se ajunge la un echilibru de gen corespunzător în cadrul proiectului.

4. Provocări privind punerea în aplicare a inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”

4.1 Instituțiile europene au adoptat o abordare prudentă de punere în aplicare a inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar”. Evaluarea proiectelor-pilot și a inițiativelor duse la bun sfârșit până în prezent ar trebui să fie esențială pentru confruntarea cu unele provocări viitoare și pentru asumarea acestora. Rezultatele evaluărilor respective ar trebui împărtășite cu toate părțile interesate iar lecțiile învățate ar trebui supuse dezbaterii.

4.2 Încadrarea voluntarilor trebuie să aibă loc întotdeauna pe bază de necesități și cereri, după analiza și evaluarea situației și

necesităților populațiilor afectate de dezastre sau de crize complexe. Este esențială legătura cu mecanismele de coordonare, atât la scară europeană (Grupul de lucru pentru ajutoare umanitare și ajutoare alimentare – COHAFA, mecanisme ale DG ECHO), cât și internațională, prin intermediul Oficiului pentru coordonarea afacerilor umanitare (OCHA).

4.3 Totodată, ar trebui instituite mecanisme clare împreună cu rețelele specializate din sectorul umanitar, precum (pentru moment) Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie, organizații voluntare în cooperare în situații de urgență (*Voluntary Organisations in Cooperation in Emergencies – VOICE*) sau Consiliul Internațional al Agențiilor de Voluntari (*International Council of Voluntary Agencies – ICVA*), printre altele.

4.4 Propunerea de regulament subliniază necesitatea stabilirii unor standarde pentru toate etapele mobilizării voluntarilor în țări terțe. CESE împărtășește această preocupare și sugerează ca aceste standarde să se întemeieze pe bunele practici din sectorul umanitar și pe inițiativele de calitate relevante deja existente (7).

4.5 La elaborarea acestor standarde trebuie să se acorde o atenție specială aspectelor privind siguranța și asigurării condițiilor necesare pentru ca voluntarii să își poată desfășura activitatea și să contribuie cu valoare adăugată la proiectele umanitare.

4.6 Organizațiile sociale sunt cele care întreprind acțiuni de voluntariat și, în mai mică măsură, instituțiile publice cu caracter civil. Calitatea instituțiilor este deosebit de importantă pentru succesul acestor activități. CESE recunoaște necesitatea de a ne îndrepta către mecanisme de certificare a organizațiilor bazate pe experiență și pe acquis-ul din sectorul umanitar. Astfel, CESE propune să se analizeze și să se valorifice experiența dobândită de DG ECHO în contextul Acordului-cadru de parteneriat cu organizațiile neguvernamentale și cu agențiile ONU (8).

4.7 CESE își exprimă convingerea că mecanismul de certificare trebuie să se întemeieze pe toate aceste experiențe și că implementarea sa trebuie să înglobeze criteriile majore de transparență, liberă concurență și egalitate de șanse, precum și criteriul responsabilității. Inițiativa trebuie să permită participarea ONG-urilor din țările cu o tradiție mai redusă în acest domeniu. Pentru aceasta, CESE propune să fie concepute acțiuni specifice, care să contribuie la popularizarea inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” și a acțiunilor umanitare în general în statele membre respective.

(7) CESE propune să se dea curs în special Inițiativei privind standardele comune (*Joint Standards Initiative – JSI*), lansată în cadrul a trei dintre cele mai relevante inițiative din domeniul îmbunătățirii intervenției umanitare: proiectul Sphère, parteneriatul pentru responsabilizarea actorilor umanitari (*Humanitarian Accountability Partnership – HAP*) și Codul bunelor practici ale rețelei *People in Aid*.

(8) De asemenea, ar trebui să se dea curs propunerilor Comitetului de coordonare a răspunsului umanitar, aflate actualmente în dezbateri, și să se studieze mecanismele de certificare instituite în unele state membre, în căutarea unor abordări coerente și pentru evitarea supra-punerilor.

4.8 De asemenea, criteriile de certificare trebuie să fie aplicabile – chiar dacă trebuie adaptate – la organizațiile de primire din țările afectate. Acțiunile de consolidare a capacităților organizațiilor de primire trebuie să constituie o prioritate și să se poată bizui pe sprijinul tehnic, logistic și financiar al proiectului. Inițiativa poate fi un instrument de susținere a partenerilor din Sud și poate contribui la consolidarea societăților de primire. CESE a fost deosebit de sensibil în acest sens și a adoptat diverse avize pe această temă ⁽⁹⁾.

4.9 CESE insistă asupra faptului că organizațiile de trimitere și de primire a voluntarilor trebuie să aibă caracter civil, drept garanție a menținerii principiilor și valorilor umanitare, precum și a acceptării lor de către comunitățile afectate.

4.10 În ceea ce privește participarea întreprinderilor cu experiență în domeniul voluntariatului corporatist sau de alt tip, CESE consideră că aceasta este o temă care trebuie studiată în amănunt, urmând a fi propuse anumite mecanisme pentru o astfel de participare. În orice caz, CESE consideră că trebuie stimulat și rolul întreprinderilor mici și mijlocii, și nu numai, cum s-a mai întâmplat, al marilor întreprinderi în care există un departament de RSI (responsabilitate socială a întreprinderilor) sau un departament similar.

4.11 Formarea candidaților pentru a participa la inițiativa „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” este esențială pentru a asigura desfășurarea acțiunilor în bune condiții. CESE își exprimă convingerea că, pe lângă formarea tehnico-profesională, care este, de bună seamă, importantă, trebuie să fie incluse și să aibă o pondere mai mare formarea privind valorile, respectul față de populațiile afectate, dimensiunea interculturală, respectul și aspectele psihosociale ale ajutorului și, în cele din urmă, multe alte dimensiuni ale misiunii umanitare, dincolo de dimensiunea tehnică. Trăsătura distinctivă a acțiunii umanitare constă tocmai în accentul pus pe anumite principii și valori care trebuie să stea la baza formării voluntarilor.

4.12 Pentru aceasta, trebuie contat pe sprijinul entităților din diversele state membre care au deja experiență în acest domeniu și al rețelelor de formare de la nivel european, nu numai cele universitare, ci și cele ale organizațiilor fără scop lucrativ. Trebuie să se acorde o atenție specială punerii în valoare a acțiunilor de formare din cadrul proiectelor-pilot deja implementate. CESE îndeamnă la colectarea cât mai rapidă a bunelor practici din acest domeniu, care să servească drept criterii de evaluare (*benchmarks*) pentru propunerile viitoare.

4.13 Propunerea de regulament are în vedere crearea unei baze de date în care pot fi incluși potențialii voluntari, ce urmează a fi mobilizați prin intermediul organizațiilor certificate sau, eventual, al serviciilor Comisiei. CESE dorește să atragă atenția asupra faptului că integrarea unui voluntar într-o organizație nu depinde doar de cerințele tehnice, ci și de o anumită afinitate, constând în valori împărtășite și în acceptarea mandatelor și misiunii instituției, printre altele. Prin urmare, indiferent de modalitățile finale pe care la va presupune baza de date a voluntarilor, creată de Comisie, CESE își exprimă convingerea că trebuie să se țină seama de acest aspect.

4.14 Punerea în aplicare a inițiativei „Voluntarii UE în materie de ajutor umanitar” constituie o ocazie de intensificare a acțiunilor de sensibilizare și educare a cetățenilor europeni în spiritul solidarității, al necesității de a menține fluxurile de ajutoare, inclusiv în perioade de criză, și al promovării valorilor universale. Dincolo de „vizibilitatea” acțiunilor pur și simplu, CESE dorește să afirme, ca și în alte avize, necesitatea de a strânge legăturile cu cetățenii. Pentru îndeplinirea acestei sarcini, un rol fundamental revine organizațiilor societății civile, multe dintre ele reprezentate în cadrul CESE. CESE pledează pentru orientarea acestor acțiuni de popularizare în rândul cetățenilor înspre acele state membre care, la ora actuală, au o tradiție mai redusă în acest domeniu.

Bruxelles, 16 octombrie 2013

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

⁽⁹⁾ Avizul CESE „Participarea societății civile la politicile de dezvoltare și de cooperare pentru dezvoltare ale Uniunii Europene”. JO C 181, 21.6.2012, pp. 28-34.